

07/04/2008

Θέμα: ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ ΙΟΒΕ

- ΜΑΡΤΙΟΣ 2008-

- **Βελτίωση του οικονομικού κλίματος** σημειώνεται τον Μάρτιο στην **Ευρ. Ένωση**, αλλά νέα επιδείνωση στην **Ευρωζώνη**. Η αιτία για αυτή τη διαφοροποίηση είναι η σημαντική άνοδος των προσδοκιών στον τομέα των υπηρεσιών στο Ην. Βασίλειο, που επηρέασε συνολικά το δείκτη προσδοκιών στις Υπηρεσίες της Ε.Ε.. Αντίθετα, οι προσδοκίες στους υπόλοιπους τομείς παρέμειναν σταθερές, όπως και η καταναλωτική εμπιστοσύνη, ενώ στην Ευρωζώνη υποχώρησαν οι προσδοκίες στις Υπηρεσίες και τις Κατασκευές.
- Στην **Ελλάδα σημειώνεται σημαντική επιδείνωση του Οικονομικού Κλίματος** λόγω κυρίως της έντονης υποχώρησης της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Ταυτόχρονα, οι προσδοκίες στο Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες υποχωρούν, ενώ οριακή είναι η άνοδος σε Βιομηχανία και τις Κατασκευές.
- **Μικρή βελτίωση του κλίματος** σημειώνεται στη **Βιομηχανία**, ωστόσο ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών κινείται αρκετά χαμηλότερα του Μαρτίου 2007. Οι προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής κατά τους προσεχείς μήνες κινούνται ανοδικά, ωστόσο υποχωρούν οι προσδοκίες για το επίπεδο των παραγγελιών και της ζήτησης, ιδιαίτερα του εξωτερικού. Ασθενέστερες είναι άλλωστε και οι εκτιμήσεις για την πορεία των εξαγωγών την εποχή αυτή, παρόλο που τους επόμενους μήνες αναμένεται ανάκαμψή τους. Γενικά πάντως οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα παραγωγή και τις πωλήσεις σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο εξασθενούν αισθητά, με τις προσδοκίες για «καλύτερες μέρες» να μετατίθενται για το επόμενο διάστημα, όταν και προβλέπονται βελτιωμένες πωλήσεις.
- Νέα, αν και οριακή, **βελτίωση του κλίματος σημειώνεται στις Κατασκευές**, η οποία και πάλι εκπορεύεται κυρίως από τα Δημόσια Έργα. Αν και ο δείκτης υστερεί έναντι της αντίστοιχης περυσινής επίδοσης, κινείται πλέον υψηλότερα του μακροχρόνιου μέσου όρου του και δημιουργεί πλέον μία σαφή τάση ανάκαμψης που έχει ξεκινήσει τον Οκτώβριο του 2007, σε διόρθωση της μεγάλης πτώσης του Ιουλίου του 2007. Στην άνοδο του Μαρτίου συμβάλλουν κυρίως οι βελτιωμένες προβλέψεις για αύξηση της απασχόλησης, στο επόμενο διάστημα. Αντίθετα οι

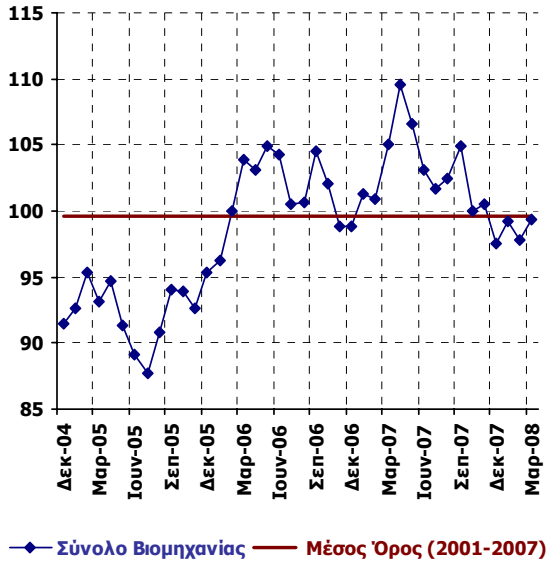
προβλέψεις για το επίπεδο του προγράμματος εργασιών παραμένουν αρνητικές, παρόλο που οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας κινούνται ανοδικά (17,3 από 16,8 μήνες τον Φεβρουάριο). Η βελτίωση του κλίματος πάντως δεν αίρει τα σημαντικά προσκόμματα που οι επιχειρήσεις δηλώνουν ότι αντιμετωπίζουν στη δραστηριότητά τους. Μόλις 17% εκτιμά ότι η παραγωγική του δραστηριότητα διεξάγεται απρόσκοπτα με τη γραφειοκρατία να θεωρείται ως το βασικότερο εμπόδιο, με τη χαμηλή ζήτηση και τις δυσκολίες χρηματοδότησης να έπονται.

- **Μικρή υποχώρηση** του δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών σημειώνεται **στο Λιανικό Εμπόριο**, όπως συμβαίνει πάντοτε μετά την περίοδο των εκπτώσεων. Με εξαίρεση τον όγκο των αποθεμάτων, ο οποίος κρίνεται κανονικός για την εποχή, οι εκτιμήσεις και προβλέψεις για τα βασικά χαρακτηριστικά δραστηριότητας των επιχειρήσεων υποχωρούν. Έτσι είναι ηπιότερες οι θετικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, αν και ευρύ ποσοστό επιχειρήσεων δηλώνει ικανοποιημένο, ενώ αποκλιμακώνονται από τα πολύ υψηλά επίπεδα και οι προοπτικές για τις πωλήσεις το επόμενο τρίμηνο. Οι ηπιότερες προβλέψεις συγκλίνουν και με τις αποδυναμωμένες παραγγελίες προς τους προμηθευτές, ωστόσο οι προβλέψεις για την απασχόληση παραμένουν πολύ θετικές. Σε επίπεδο κλάδων, η πορεία των προσδοκιών είναι ανοδική στα Υφάσματα –Ένδυση – Υπόδηση και τα Πολυκαταστήματα, ενώ στους υπόλοιπους κλάδους οι προσδοκίες αποκλιμακώνονται.
- **Μετριοπαθέστερες** είναι οι **προσδοκίες στις Υπηρεσίες**, με το Δείκτη Επιχειρηματικών Προσδοκιών να διατηρείται ωστόσο σε υψηλά επίπεδα, σημαντικά ανώτερα του μακροχρόνιου μέσου όρου, αλλά και του Μαρτίου 2007. Η υποχώρηση οφείλεται σε ελαφρά ηπιότερες εκτιμήσεις για την πορεία της ζήτησης και την τρέχουσα κατάσταση της επιχείρησης, ενώ αποκλιμακώνονται ελαφρά και οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση. Πάντως σταθερά το μισό δείγμα δηλώνει ότι αναμένει άνοδο της ζήτησης τους επόμενους μήνες, ενώ πέντε τους εννέα δηλώνουν ότι η παραγωγική τους δραστηριότητα δεν παρεμποδίζεται. Σημειώνεται επίσης ότι τα Ξενοδοχεία – Εστιατόρια διαφοροποιούνται από τη γενική τάση και αποτελούν τον μόνο κλάδο όπου οι προσδοκίες βελτιώνονται.
- Τέλος η **καταναλωτική εμπιστοσύνη επανέρχεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα**, φανερώνοντας ότι η βελτίωση του Φεβρουαρίου ήταν προσωρινή. Η εξέλιξη αυτή ενισχύει την πτωτική τάση η οποία έχει ξεκινήσει από το φθινόπωρο του 2007 και μετά τις εκλογές. Ο δείκτης κινείται αρκετά χαμηλότερα του Μαρτίου 2007 και του μακροχρόνιου μέσου όρου του, με τους Έλληνες να παραμένουν από τους πιο απαισιόδοξους στην Ευρώπη, πίσω από τους Ούγγρους και τους Πορτογάλους. Τον Μάρτιο επιδεινώνεται η έντονη απαισιοδοξία για τη γενική οικονομική κατάσταση της χώρας και τη οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, περιορίζεται η πρόθεση για αποταμίευση, ενώ και οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας το 2008 γίνονται ακόμα πιο δυσμενείς.

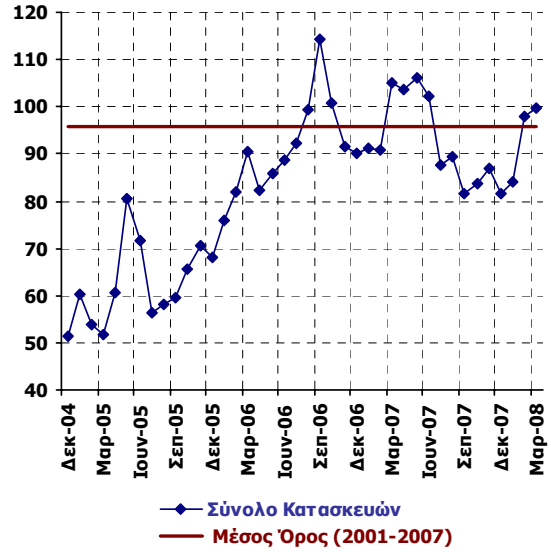
Διάγραμμα 1

Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών

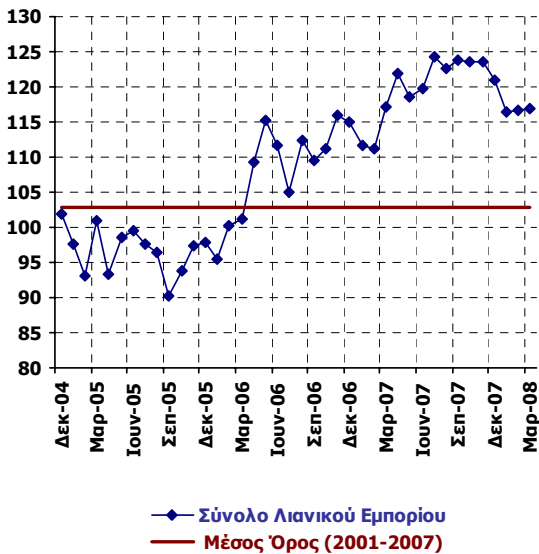
Βιομηχανία (1996-2007=100)

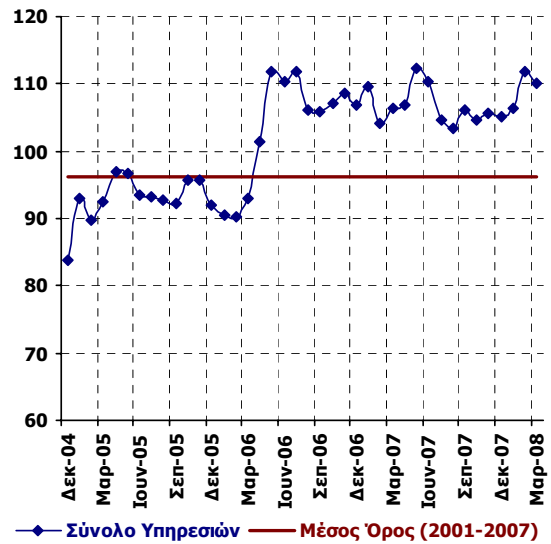
Κατασκευές (1996-2007=100)

Λιανικό Εμπόριο (1996-2007=100)

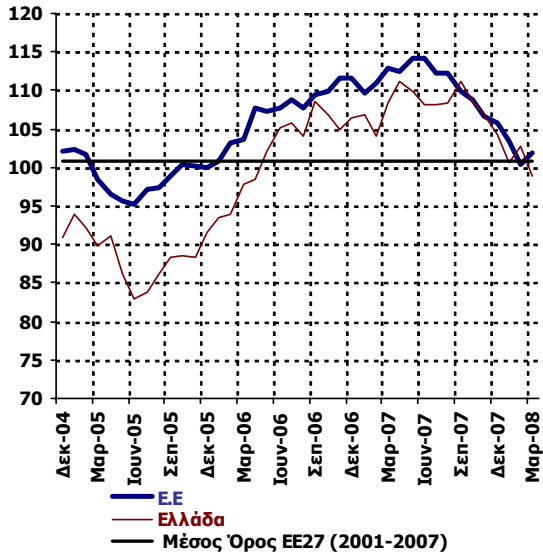

Υπηρεσίες (1998-2007=100)

Διάγραμμα 2: Δείκτες οικονομικού κλίματος και καταναλωτική εμπιστοσύνη

Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα
(1990-2006=100)

Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών

